

Palmesans i palmesanes, germanes, germans, cosins, nebots, parents, gent de la Part Forana, batle i regidores, bon vespre.

I bon vespre també als externs que ens visitau de terres llunyanes com ara Nova Zelanda, Ottawa, Lleó, Baden-Baden, Punta Cana, i fins i tot als que ens visitau de la Indioteria, la Soledat, Son Rapinya, Son Ferriol, Cal Capiscol, Pere Garau, el Pla de na Tesa, Son Sardina, Santa Catalina, el Secar de la Real i el Terreno.

Ben arribats tots a les festes de Sant Sebastià!

Quan el batle Noguera em va dir de fer el pregó, jo era Catalina Homar, aquí, devora el Teatre Principal. I tot era l'Arxiduc i l'Estaca... Així que, quan em vaig adonar que havia dit que sí ja no podia tornar enrere.

Jo mai dic les meves paraules; dic les de l'autor, i estic avesada a estar darrere el personatge. Així que, ser aquí, davant vosaltres i sense un personatge a on refugiar-me, és una novetat per a mi...

Sou al lloc indicat, el vespre ideal a l'hora exacta perquè comencin a passar coses molt bones. Un altre any comencen les Festes de Sant Sebastià, la festa de festes de Mallorca. Sembla que sant Sebastià va ser un gran sant.

A sant Sebastià, sempre el retraten com un jove bell i delicat, mig despullat i ple de fletxes que travessen el seu cos. Era militar de l'emperador Dioclecià i es va convertir al cristianisme. L'emperador Dioclecià era un anticristià mai vist, i quan va saber que sant Sebastià s'havia convertit al cristianisme va manar fer-lo matar amb fletxes. I així ho feren.

Quan pensaren que ja era mort abandonaren el seu cos, però el va recollir una viuda, Irene, que amb gran sorpresa va descobrir que no era mort.

El se'n va dur a ca seva, el va curar i, quan va estar bo, els seus li aconsellaren que se n'anàs ben enfora, però ell va fer ben el contrari. Els màrtirs són caparruts...

Se'n va anar a l'emperador, que no se'n podia avenir que fos viu, a dir-li que era injust com tractava els cristians. L'emperador, enfadadíssim, el va fer matar a garrotades, i aquesta vegada sí que ho va aconseguir.

A l'edat mitjana i al Renaixement era invocat per a protegir-se de les epidèmies, com la pesta. I amb una relíquia seva va bastar per a no permetre que la pesta entràs a la ciutat. Per això, els palmesans, mitjançant una votació o un referèndum, varen triar que sant Sebastià fos el seu patró.

I així va desplaçar l'Àngel Protector, que fins aquell temps havia estat el patró de la ciutat. El martiri de sant Sebastià, el nostre patró, representa la fortalesa davant el sofriment.

No trob estrany que, al passat segle, la comunitat homosexual convertís sant Sebastià en icona seva i extrapolàs la seva característica de protector dels empestats a la pesta del segle XX que ha estat la sida.

Sembla que fins i tot Dalí i Lorca sentien fascinació pel sant.

Mallorquins i ciutadans, som ben afortunats; primer, som nats en una illa i, com diu un vers japonès, "en illa cal que visquin les dames benaurades".

Si, abans de néixer, els déus m'haguessin donat a triar el lloc on volia fer-ho, sens dubte hauria triat una illa del Mediterrani; segurament hauria triat Mallorca i, encara fent més zoom, hauria triat Palma.

I l'illa constitueix un lloc clau a l'imaginari humà... Identificam les illes amb un paradís destinat als afortunats. Els fulletons turístics publiciten les illes com a llocs màgics i per a descobrir –pensau en les illes Fiji o en les de la Polinèsia. L'aeroport mateix és ple de fotografies de platges verges. Les illes, però, també poden ser un infern on es desterren ciutadans no grats, com ara Jovellanos a Mallorca, o quan són emprades per a fer de presó, com va succeir amb els francesos abandonats a la seva ventura a Cabrera.

Jo som de Palma i em sent agraïda i orgullosa de ser-ho, perquè no conec una ciutat més bella que Palma. Coneixeu un barri gòtic més *hermós* que el de Palma? O un call jueu? O amb la Seu arran de la mar? Per no parlar de la meravella que devia ser el Terreno abans de l'actual decadència. No hi ha moltes ciutats com Palma...

I, històricament, ha estat capdavantera en molts d'aspectes des dels primitius, els foners, que eren molt sol·licitats com a mercenaris a les guerres púniques, i ara fa poc hem sabut que al Premi Nobel de Física d'enguany hi ha participat la UIB; quasi res...

Tenim capacitat més que de sobra per a obrir els telediaris nacionals amb notícies excelses, no només de mangarrufes que s'han comès aquí.

Jo vaig néixer prop d'aquí, al carrer de Sant Gaietà, llavors *San Cayetano*.

De la ciutat de quan jo era petita, no en queda gairebé res, com tampoc en queda de *La ciutat esvaïda*, de Màrius Verdaguer, ni tan sols de la Palma d'*En la ciudad sumergida*, del meu camarada J. C. Llop.

El meu territori eren el Born amb les lleones, l'Hort del Rei, la murada, la clastra del Casal Solleric on, amb les meves germanes Teresa i Maria i en Pep germà, jugàvem a les totes. En aquell temps, aquests carrers, que ara són la *milla d'or*, eren foscs i humits; feien por.

Rememor els personatges que hi habitaven aleshores i ara; em semblen d'una pel·lícula de Tim Burton: la madona del forn de la Pau, d'aspecte blanquinós perquè anava enfarinada d'alt a baix, i que tenia un pastor alemany que trescava per dins el forn, en Tarzan, que sabia fer el mort; també hi havia el sabater o el *remendón*, que és com li dèiem, del carrer Sant Gaietà, assegut en una cadira baixa, envoltat de tota casta de sabates velles i tot tacat de betum; hi havia una tenda de pepes –ja en aquell temps trobàvem que aquelles pepes eren antigues; la madona, Donya Pepita, que era catalana, es coneix que s'hi havia mimetitzat. Era com una pepa gran en mida i edat.

Record que aquella tenda de pepes i aquella dona ens inquietaven una mica...

Al primer pis de ca nostra, hi vivien *ets indios*, que eren una família formada per *s'índio*, *s'índia* i *s'índio* jove, que devia ser un fill. Tenien un souvenir on ara hi ha el cafè Solleric. I quan pujàvem les escales per a anar a dinar sentíem l'olor del menjar que cuinava *s'índia*; sentíem l'olor de les espècies de terres llunyanes com el curri, el clau d'espècia o el coriandre. En aquell temps encara no en sabíem res de tot això...

A vegades coincidíem a Can Luis –una tendeta de queviures propietat d'un matrimoni gallec–, *s'índia*, Donya Pepita, sa madona del forn –amb en Tarzan– i nosaltres. I aquesta mescladissa de persones, totes llonguets, em constata el caràcter i la voluntat que té Palma de ser cosmopolita, oberta i acollidora, tot i essent una capital de província. Per això, i per la seva la bellesa i l'harmonia, em sent orgullosa i afortunada de ser de Palma.

I també hi havia el teatre Rialto. Me'n record molt bé de com m'agradava passar-hi, amb tot de llumetes que n'envoltaven la marquesina. I sempre hi havia gent contenta que hi entrava, en sortia o hi feia coa per a anar a veure en Xesc, en Xesc Forteza.

Més endins del Rialto, no hi volíem passar perquè hi havia tot de bars on anaven els mariners de la VI Flota, i no eren llocs per a nines...

Tot ha canviat i fa molta via, i també està bé. Ara, aquests carrers ja no fan por; són nets, clars i vius; massa i tot, segons a quines hores. Ara són plens de visitants acalorats i amb presses que baixen de vaixells gegantins.

Els antics negocis han estat substituïts per immobiliàries o tendes de decoració.

Tots sabem què hi ha al lloc del cine Born, el Miami, l'Antonio, Casa Bet, el Moka, el Rialto, la Granja Royal... franquícies i franquícies que són iguals tant si són al Born de Ciutat com a Roma, París, Madrid o Nova York.

Però també hi ha, en aquests carrers just d'aquí darrere, una intervenció meravellosa de l'artista Jaume Roig. Són caps de fang de persones que viuen al barri, com el meu estimat Antoni Artigues, amb tot de poemes que li surten del cap.

Ara ja no em fan por, aquests carrers. Vos recoman que vos passegeu per aquí i hi cerqueu aquests caps.

Ara sembla que, a Palma, s'iniciarà un seguit d'obres cabdals per a la ciutat.

Sembla que hi ha la voluntat de projectar i dirigir Palma; n'era ben hora, perquè Palma, els darrers anys, massa anys segons el meu parer, havia perdut forma; no hi havia ni projecció ni direcció; no era tractada com mereix. Era com si tenguéssim Maria Callas i li féssim cantar el *Despacito*.

Desitj a aquest Ajuntament tot d'encerts. I demanaria que, a banda de les obres, no s'oblidassin dels que habitam Palma. Demanaria als polítics que no discutissin tant i que fossin més resolutius. No pot ser que els nostres joves no tinguin accés a l'habitatge i que, amb més de trenta anys, hagin de compartir pis. Així no es pot començar una vida de persona adulta.

Com pot ser que els nombrosos cotxes de lloguer que circulen per l'illa i col·lapsen els pàrquings de Palma no tributin aquí?

Crec que no anam bé, que els mateixos palmesans quedam exclosos de poder viure a Palma. Jo mateixa, si ara volgués viure aquí, on vaig néixer, no podria, pels preus dels pisos. I, ja que hi som, com pot ser que el corrent elèctric i la calefacció siguin més barats a Alemanya que aquí?

En el viatge a la modernitat, hem guanyat coses molt bones, i també molts de doblers, però hem d'anar alerta a no perdre l'ànima de Palma, que és única i intransferible.

I és que néixer al paradís té inconvenients. Tothom hi vol venir; tothom vol viure al paradís. El temps dirà si nosaltres i els polítics del nostre temps hem estat dignes d'haver nascut en un lloc privilegiat com és Palma, com és Mallorca, perquè, com deia al començament, els illencs som benaventurats només pel fet d'haver nascut en una illa.

El fet de néixer i créixer en una ciutat cosmopolita, com vos he explicat, mai va fer que em sentís externa a ca meva, ni voldria sentir-m'hi mai. M'agradaria poder seguir parlant en la meva llengua amb naturalitat, i m'agradaria que fóssim capdavanters en l'excel·lència no només en el nombre de turistes que ens visiten, o a ser una de les capitals més cares d'Espanya, que també està molt bé si no ens exclou. M'agradaria que es referissin a nosaltres en dir aquell vers d'Espriu "a on diuen que la gent és noble, rica, culta, desvetllada i feliç".

I cavil·la cavil·laràs, he pensat que no és de Palma:

Qui mai no ha posat un ciri a la Sang
Qui mai no ha menjat un quarto a Can Joan de s'Aigo
Qui per Sant Bernat no va al Secar de la Real
Qui no ha llenegat mai amb la cera de les processons
Qui no ha pujat al castell de Bellver el Diumenge de l'Àngel
Qui no ha entrat mai a la Seu
Qui no sap què és un llonguet

Gràcies batle i regidores per donar-me aquesta oportunitat de brufar amb els meus conciutadans i de donar el sus a les festes de ca meva.

Em consta que l'Ajuntament ha posat molt i molt d'interès, esforç i il·lusió perquè aquestes festes siguin un bon *intermezzo* de la nostra vida quotidiana. Per a això serveixen les festes,

per a posar en pausa les nostres preocupacions i els maldecaps.

Això és fora de guió. Estic fascinada amb una aplicació del mòbil que, abans de sortir, m'han mostrat, i que ja m'he descarregat per a saber quina activitat hi ha a cada plaça o espai.

Un ajuntament jove que està al dia....

I gràcies, també, batle i regidores, per triar una dona de teatre per a fer el pregó. D'aquesta manera el TEATRE agafa el protagonisme que li pertoca a una ciutat tan cosmopolita i tan antiga alhora com és Palma.

Deixau-me aprofitar aquest moment per a tenir un pensament cap a les persones que ara no tenen salut. Coratge, fins que la tornin a cobrar i, els que en tenim, donem-ne gràcies.

Aprofitau i disfrutau al màxim d'aquests dies, però amb coneixement.

I, una altra cosa, per als que no ho sabeu. Aquí, a Ciutat, a les nostres festes, les dones, les al·lotes poden anar vestides com vulguin, amb falces llargues o curtes, escotades o no. Podem ballar desfermades o no, sense que cap home ens molesti, i molt manco ens agredeixin, perquè a Sant Sebastià no volem *manadas*. No és No!!!

Gràcies a tots per haver vingut.

MOLTS D'ANYS/ VISCA PALMA/ VISCA SANT SEBASTIÀ!

